

صفی زاده، فاروق، ۱۳۴۶ -
قرآن کریم و جریان های فکری جهان / فاروق صفی زاده.
تهران: نسل نواندیش، ۱۳۹۴.
۵۰۴ ص:.

۹۷۸-۹۶۴-۲۳۶-۷۰۶-۱

فیبا

چاپ قبلی: تهران: ایران جام، ۱۳۹۴.
اشو، ۱۹۳۱ - ۱۹۹۰ م. -- نقد و تفسیر

قرآن -- بررسی و شناخت

عرفان - آیه

عرفان - آیه های قرآنی

از - بررسی و شناخت

BP ۷/۴ ص ۱۳۹۴

۲۹۹/۹۳

۴۰۲۲۶۸۳

قرآن کریم و جریان های فکری جهان

نویسنده: دکتر فاروق صفی زاده

ویراستار: معصومه امیرخانی

صفحه آرا: الهه ایمنی

طراح جلد: ندا ایمنی

ناشر: نسل نواندیش

شمارگان: ۳۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۶-۷۰۶-۱

ISBN: 978-964-236-706-1

کتاب های مورد نیاز خود را از فروشگاه انتشارات نسل نواندیش تهیه فرمایید.
نشانی فروشگاه نسل نواندیش: میدان ولیعصر - ابتدای کریمخان - پلاک ۳۰۸

تلفن: ۸۸۹۴۲۲۴۷ - ۹

www.naslenowandish.com

info@naslenowandish.com

NasleNowAndish

انتشارات نسل نواندیش

فهرست مطالب

۱۹	 مقدمه
۱۹	 اهمیت معرفت و شناخت در زندگی انسان
۲۰	 معنی شناخت
۲۰	 امکان شناخت
۲۳	 منابع شناخت
۲۸	 نکاتی درمورد منابع شناخت
۲۹	 ابزارهای شناخت
۳۰	 عرفان
۳۰	 چیستی عرفان کاذب
۳۱	 شناخت ماهی عرفان کاذب
۳۲	 تمایز عرفان حقیقی از عرفان‌های دروغین
۳۲	 عرفان ناب امام خمینی
۳۴	 نتایج درک درست عرفان
۳۵	 عرفان حقیقی
۴۵	 ابعاد عرفان
۴۶	 تاریخچه عرفان
۴۶	 عرفان حقیقی یا دروغین
۴۶	 مفهوم عرفان و تصوف
۴۷	 عرفان نظری و عملی
۴۸	 عرفان دروغین
۵۰	 عرفان کاذب و سراب معنویت
۵۱	 بدعت مسیحی و تحریف یهودی
۵۲	 عرفان کیهانی
۵۳	 ویژگی‌های عرفان
۵۴	 تفاوت علم و عرفان
۵۴	 جاذبه و نفوذ عرفان
۵۴	 شرایط سلوک
۵۵	 محاسبه
۵۶	 آثار و فوائد گرمسنگی سالک
۵۶	 تناقض عرفان کیهانی با آیات قرآن
۷۹	 قرآن، منشأ عرفان اسلامی
۸۰	 علی، الگوی تبیین
۸۰	 عرفان، میراث انبیا و ائمه
۸۱	 عرفان حقیقی اسلام
۸۱	 ویژگی‌های عرفان‌های کاذب و دروغین
۸۷	 اعجاز قرآن از نظر علوم روز
۸۷	 برخورد الکترونیک

قرآن کریم و جریان های فکری جهان

۸۷	برق نشانه ای از قدرت و عظمت خداست.....
۸۹	رعد و برق چیست؟.....
۹۰	خطرات رعد و برق و صاعقه.....
۹۱	فواید رعد و برق.....
۹۲	اتساع زمانی: معجزه ی قرآن.....
۹۴	فتح کرات دیگر در قرآن.....
۹۴	نیوتن و انکسار نور.....
۹۵	قرآن و علم روز.....
۹۶	از یک توده گازی شکل تا آسمان ها و زمین.....
۹۶	نسبت عمر دنیا به عمر زمین:.....
۹۷	بیاه جهان ها و ستاره های نوترونی:.....
۹۸	نسبت مساحت دریاها با خشکی ها.....
۹۹	ترتیب شمس و روز.....
۹۹	گسترش جهان ها.....
۹۹	کوه ها در قرآن.....
۱۰۰	جنین انسان در فرا، جنین شناسی درست و دقیق.....
۱۰۰	دریاها و رودخانه ها در قرآن.....
۱۰۱	عمق دریاها و موج های دحلل دریاها و قرآن.....
۱۰۲	آیات علمی موجود در قرآن:.....
۱۰۳	نظرات علمی قرآن در مورد باد و باران:.....
۱۰۳	نظرات علمی قرآن در مورد جهان جنین:.....
۱۰۳	نظرات علمی قرآن در مورد بهداشت و دانش پزشکی و حشره شناسی:.....
۱۰۴	نظرات علمی قرآن در مورد فضا و مسافت به فضا:.....
۱۰۴	برابری در قرآن.....
۱۲۶	اعجاز نجومی قرآن.....
۱۰۷	پیشینه.....
۱۰۷	مفهوم شناسی.....
۱۰۸	موارد اعجاز از نگاه نویسندگان.....
۱۰۸	۱. مراحل خلقت.....
۱۰۸	دیدگاه مفسران.....
۱۰۹	بررسی.....
۱۰۹	۲. رتق و فتق.....
۱۰۹	نکته علمی.....
۱۱۰	دیدگاه مفسران.....
۱۱۰	بررسی.....
۱۱۱	۳. دخان.....
۱۱۱	نکته علمی.....
۱۱۱	دیدگاه مفسران.....
۱۱۱	بررسی و نقد.....

۱۱۲	۴. جاذبه عمومی
۱۱۲	نکات علمی
۱۱۲	دیدگاه مفسران
۱۱۳	بررسی
۱۱۳	۵. گسترش آسمان
۱۱۴	نکات علمی
۱۱۴	دیدگاه مفسران
۱۱۵	بررسی
۱۱۵	۶. پیچیده شدن آسمان
۱۱۵	نکات علمی
۱۱۶	دیدگاه مفسران
۱۱۶	بررسی
۱۱۶	۷. آسمان دارای اجرام است
۱۱۶	نکته علمی
۱۱۷	دیدگاه مفسران
۱۱۷	بررسی
۱۱۷	۸. آسمان مکانی محفوظ ^۱
۱۱۸	نکته علمی
۱۱۸	دیدگاه مفسران
۱۱۸	بررسی
۱۱۸	۹. آسمانی آراسته
۱۱۹	دیدگاه مفسران
۱۱۹	بررسی
۱۱۹	۱۰. آسمان؛ ساختمان‌واره‌ای منسجم
۱۱۹	دیدگاه مفسران
۱۲۰	بررسی
۱۲۰	۱۱. حرکت در مسیر خمیده و تاریک
۱۲۰	دیدگاه مفسران
۱۲۱	بررسی
۱۲۲	۱۲. هفت آسمان
۱۲۲	بررسی
۱۲۲	۱۳. سختی تنفس در طبقات بالای جو
۱۲۳	نکات علمی
۱۲۳	دیدگاه مفسران
۱۲۳	بررسی
۱۲۴	۱۴. شکاف‌های زمین
۱۲۴	دیدگاه مفسران
۱۲۴	بررسی
۱۲۵	۱۵. گسترش زمین

۱۲۵	دیدگاه مفسران
۱۲۵	بررسی
۱۲۶	۱۶. مشرقین و مغربین
۱۲۶	دیدگاه مفسران
۱۲۶	بررسی
۱۲۷	۱۷. مشارق و مغارب
۱۲۷	دیدگاه مفسران
۱۲۷	بررسی
۱۲۸	۱۸. حرکت کوه ها
۱۲۸	دیدگاه مفسران
۱۲۸	بررسی
۱۲۹	۱۹. حرکت خورشید
۱۲۹	نکته علمی
۱۲۹	دیدگاه مفسران
۱۳۰	بررسی
۱۳۰	۲۰. دخان در آخرت
۱۳۰	دیدگاه مفسران
۱۳۰	بررسی
۱۳۱	۲۱. کوه ها، میخ های زمین
۱۳۱	دیدگاه مفسران
۱۳۱	بررسی
۱۳۲	۲۲. خاموشی خورشید
۱۳۲	نکته علمی
۱۳۲	دیدگاه مفسران
۱۳۲	بررسی
۱۳۳	۲۳. نور خورشید و ماه
۱۳۳	نکته علمی
۱۳۳	دیدگاه مفسران
۱۳۴	بررسی
۱۳۴	خاتمه
۱۳۴	تفکر الحادی و الهی
۱۳۵	اصالت عقل و اصالت حس
۱۳۸	اسلام و نسبت آن با دنیا
۱۳۸	پاسخ استاد علامه طباطبائی ره
۱۳۹	خطر افراط متحجرانه و تفریط روشنفکرانه
۱۴۱	راه میانه در نگرش به احکام اسلامی
۱۴۳	تشویق به تلاش در تولید و قناعت در مصرف
۱۵۰	اوشو و جنبش های نو پدید عرفانی
۱۵۳	اوشو و بازی عشق و عرفان

۱۵۵	تمایز عرفان اسلامی با عرفان اوشو
۱۵۸	نکاتی که باید گفت
۱۵۹	اوشو در ایران
۱۶۱	معرفی کتاب «اوشو از واقعیت تا خلسه»
۱۶۱	مکتب اوشو، عرفان یا ضد عرفان ۳
۱۶۴	نقد نظریه کولی کیهانی اوشو در مورد خانواده
۱۶۵	تعالیم اوشو
۱۶۶	بشریت نوین انسان نوین
۱۶۸	ضرورت تشکیل خانواده
۱۶۹	ماهیت و ساختار ازدواج
۱۷۰	زندگی کمونی
۱۷۲	عشق جنسی
۱۷۳	اوشو و تربیت فرزند
۱۷۴	مهندسی ژنتیک
۱۷۵	منابع:
۱۷۷	فلورانس اسکاول شین
۱۷۷	آثار
۱۷۷	نقد
۱۷۸	پیش فرض دعا
۱۷۸	ایمان
۱۷۹	پیش فرض
۱۸۰	نظریه نیروی آرزوها:
۱۸۰	پیش فرض نگهبان ذهن
۱۸۰	جملات تاکیدی:
۱۸۰	عرفان وین دایر، عرفان آمریکایی
۱۸۱	محاسن عرفان دایر
۱۸۱	۱. خدامحوری
۱۸۲	۲. هدفمندی خلقت
۱۸۳	فضایل اخلاقی در عرفان دایر
۱۸۴	۱. شکرگزاری
۱۸۴	۲. قناعت و ساده‌زیستی
۱۸۴	۳. گذشت و ایثار
۱۸۵	۴. خدمت به مخلوقات خداوند
۱۸۵	۵. آزادی جنسی ضد آزادی است
۱۸۶	۶. راستگویی راه حقیقت است
۱۸۶	۷. پرهیز از مجادله و مراء
۱۸۷	ایده‌های محوری
۱۸۸	۱. وحدت وجود
۱۸۸	شواهدی بر وحدت وجود

- الف. ایده عدد بحرانی ۱۸۸
- ب. تجربه انتقال مرحله‌ای ۱۸۹
- ج. کشفیات نوین فیزیک کوانتوم ۱۸۹
۲. ذهن، منبع اعجاز ۱۹۰
۳. دو نوع خود ۱۹۱
- ابهامات و ملاحظات در اندیشه دایر ۱۹۱
- زندگی‌نامه آنتونی رابینز ۲۰۴
- قانون یا خرافه؟ ۲۰۸
- آیا این قانون جذب از محاسن و نکات مثبت نیز برخوردار است؟ ۲۱۰
- آیا روان‌شناسی، قانون جذب را قبول دارند؟ ۲۱۱
- طوبی، علی چه اشکالاتی بر فرضیه جذب وارد است؟ ۲۱۱
- سهستان آنتونی رابینز ۲۱۲
- پله او سر - تبدیل شدن به پروانه است ۲۱۴
- رمز موفقیت در کار ۲۲۰
- رمز موفقیت در کار، چیست؟ گوشه‌ای از رمز موفقیت در هر کاری ۲۲۰
۱. عشق و علاقه به کار ۲۲۱
۲. تمرکز در تحصیل و مهارت ۲۲۲
۳. لزوم سعه صدر معلم و مربی ۲۲۳
۴. سوز و شور و خیرخواهی برای مردم ۲۲۴
۵. حسن نیت، شرط توفیق در اصلاح ۲۲۵
۶. حقایق کتمان شده، آشکار می‌شود ۲۲۷
۷. آراستگی ظاهر، از عوامل موفقیت ۲۲۸
- رمز موفقیت در قرآن کریم ۲۲۹
- رمز موفقیت از نگاه امام علی علیه‌السلام ۲۳۱
- پله‌های موفقیت ۲۳۱
۱. داشتن هدف ۲۳۱
۲. داشتن همت ۲۳۲
۳. داشتن دوست خوب ۲۳۳
۴. استفاده از تجربه‌ها ۲۳۴
- موفقیت ۲۳۴
۵. مشورت ۲۳۴
۶. نظم و برنامه‌ریزی ۲۳۶
- رمزهای موفقیت از نگاه امام علی علیه‌السلام ۲۴۰
۱. توفیق الهی ۲۴۰
۲. دینداری و تقوی ۲۴۱
۳. استفاده از فرصت‌ها ۲۴۲
- الف. ضرورت استفاده از فرصت‌های نیک ۲۴۲
- ب. لزوم عمل در ایام فراغت و سلامت جسم ۲۴۲
- ج. سعی در استفاده هر چه بیشتر از فرصت‌ها ۲۴۳

۲۴۳	۴. خویشاوندان.....
۲۴۴	۵. تلاش و کوشش.....
۲۴۵	رازهای موفقیت از نگاه رهبری.....
۲۴۷	ویژگی های مکتب سیاسی امام از نگاه رهبری.....
۲۴۷	۱. پیوند سیاست با معنویت.....
۲۴۸	۲. اعتقاد راسخ و صادقانه به نقش مردم.....
۲۴۸	۳. نگاه بین المللی و جهانی.....
۲۴۹	۴. پاسداری از ارزش ها.....
۲۴۹	۵. عدالت اجتماعی.....
۲۵۰	خصوصیات بارز امام از نگاه رهبری.....
۲۵۱	مهمترین کاری که امام برای اسلام انجام داد.....
۲۵۱	مهمترین کاری که امام برای مردم انجام داد.....
۲۵۲	چستی قانون جذب.....
۲۵۲	تأملی بر دستاوردهای قانون جذب.....
۲۵۹	انگیزه های استعماری سلطه سرور.....
۲۶۰	جایگاه خدا در قانون جذب.....
۲۶۱	آرزو.....
۲۶۴	نتیجه.....
۲۶۷	آیاتی از قرآن.....
۲۷۲	هشدارهای قرآن برای جاده موفقیت.....
۲۷۲	موفقیت.....
۲۷۴	جاده.....
۲۷۵	خلاصه کلام این که.....
۲۷۶	قوانین معنوی قرآن برای موفقیت.....
۲۷۶	قرآن کریم.....
۲۷۷	قوانین معنوی قرآن برای موفقیت.....
۲۷۹	حرف آخر.....
۲۷۹	مراحل رسیدن به موفقیت از منظر قرآن.....
۲۸۲	موفقیت در سخن بزرگان دین.....
۲۸۸	سید رضی گوید.....
۲۸۹	سید رضی گوید.....
۲۹۰	سپس حضرت علیه السلام فرمود.....
۲۹۳	دوباره قریش از او پرسیدند، فرمود.....
۳۰۴	۳. کتاب، کلیسا و مراسم مقدس.....
۳۰۵	۴. مکاتب شیطان پرستی.....
۳۰۵	۱/۴. شیطان پرستی فلسفی.....
۳۰۶	۲/۴. شیطان پرستی لاوی.....
۳۰۶	۳/۴. شیطان پرستی دینی.....
۳۰۷	۴/۴. شیطان پرستی گوتیک یا شدید پرستی.....

۳۰۷	۵. اصول و قوانین شیطان‌پرستی
۳۰۸	۶. آنتوان زندرلوی و مرلین منسون
۳۰۸	آنتوان زندرلوی
۳۰۸	مرلین منسون
۳۰۹	۷. موسیقی شیطانی متال و راک
۳۱۲	۸. شیطان و صهیون در ایران
۳۱۴	۹. نقد مولفه‌های مکتب
۳۱۶	راهکارهای مقابله
۳۱۸	خطو کلی در نقد عرفان‌های ناتمام
۳۱۹	تنوع، تائب و گرایش‌های عرفانی
۳۲۱	برخی آثار منفی انحرافات عرفانی
۳۲۲	علل، بحراف و اختلاف
۳۲۳	علل گرایش عرفان دروغین
۳۲۴	ملاک ارزیابی دعای عرفانی
۳۲۴	راه‌های برخورد با عرفای کاذب
۳۲۵	انواع عرفان‌های ناقص یا کذب
۳۲۵	۱. عرفان بدون خدا
۳۲۶	۲. عرفان‌های همه‌خدایی ۱۴
۳۲۷	۳. عرفان بدون توحید
۳۲۸	۴. عرفان دین‌گریز
۳۲۹	۵. عرفان بدون معاد
۳۲۹	۶. عرفان بدون ولایت
۳۳۰	۷. عرفان عقل‌گریز
۳۳۱	۸. عرفان شریعت‌گریز
۳۳۲	۹. عرفان بدون زندگی
۳۳۳	۱۰. عرفان بدون اخلاق
۳۳۳	۱۱. عرفان سیاست‌گریز
۳۳۳	نتیجه‌گیری
۳۴۷	۱. شیطان مأمور یا ماذون؟
۳۵۲	مأموریت مشترک فیلم‌های هالیوودی و عرفان حلقه
۳۵۴	نگاه یهودی مسیحی به شیطان
۳۵۵	۲. ارتباط شیطان با ساخت‌های وجودی انسان
۳۵۷	شبکه مثبت و منفی
۳۵۹	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۳۶۵	عرفان‌های کاذب از نظر شهید آوینی
۳۶۹	شناخت مسیحیان صهیونیست و انجیلیست
۳۶۹	مبانی عقیدتی:
۳۷۲	راست‌گرایان مسیحی و اسلام
۳۷۷	اکتکار در سراب دین

۳۸۳	رد پای جنگ نرم در سیمای خرافات
۳۸۳	خرافات چیست؟
۳۸۴	علت شکل گیری خرافات
۳۸۴	مصادیق خرافات
۳۸۵	بایدهای رسانه‌ای برای مبارزه با خرافات
۳۸۸	سخن آخر
۳۸۹	ننو فراماسونری در عرصه جنگ نرم
۳۹۵	خدا گریزی در یوگا
۳۹۹	پیوند روشنفکری سکولار و فرقه‌ها
۳۹۹	معرفی فرقه ازیله
۴۰۰	معرفی کاب کاب
۴۰۳	اقدام فرهنگی برای معرفی پلشتی‌های عرفان کاذب
۴۰۷	سند نداریم، پس نباشد
۴۰۸	از پائولو کونلیو تا دیهان
۴۰۸	نشانه‌هایی که هست و شنوای نمی‌بینند
۴۰۹	ریشه عرفان‌های کاذب در عقاید ابن عربی
۴۱۱	آثار تخریبی عرفان‌های نوآموز و کاذب
۴۱۱	مقدمه:
۴۱۲	تعریف عرفان:
۴۱۲	ویژگی‌های عمده مکتب عرفان:
۴۱۲	تاریخچه تعریف و عرفان‌های کاذب:
۴۱۳	مشخصه‌های عرفان‌های کاذب:
۴۱۴	علل تاثیر گذاری عرفان‌های کاذب:
۴۱۵	ابتدال در معنویت خودشیفتگی معنوی
۴۱۸	زیستن در حال
۴۲۰	درآمد
۴۲۲	سوره اخلاص:
۴۲۲	سوره حشر:
۴۲۲	سوره حدید:
۴۵۰	آسیب شناسی عرفان‌واره‌های نوپدید
۴۵۰	مشکلات روانی غرب
۴۵۱	نسخه فرقه‌ها در رسیدن به آرامش
۴۵۲	ظهور فرقه‌های منحرف معنوی
۴۵۲	عرفان جدای از دین!
۴۵۳	عرفان چیست؟
۴۵۴	عرفان هندوئیسم
۴۵۵	عرفان اسلام و عرفان هندوئیسم
۴۵۶	دین: راهنمای زندگی انسان
۴۵۷	انگیزه‌های پیروی از عرفان‌واره‌ها

۴۵۸	شگرد ادعای ارتباط معنوی
۴۵۹	طناب ما کدام است؟
۴۶۰	راه مقابله با فرقه‌های نوپدید
۴۶۲	علل گرایش به فرقه‌ها
۴۶۲	آسیب‌پذیری فرد
۴۶۳	۱. ایده‌آل‌گرایی
۴۶۳	۲. کسب دانش‌های ماورایی
۴۶۴	۳. نیاز فرد به پاسخ‌های صریح
۴۶۴	۴. سرخوردگی فرهنگی
۴۶۴	۵. نیاز به یک علت یا مأموریت برای زندگی
۴۶۴	۶. تجربه سوء استفاده یا بی‌توجهی‌های شدید در کودکی
۴۶۴	۷. اختلافات و سرد خانوادگی
۴۶۵	۸. روابط خانوادگی ناپایدار
۴۶۵	۹. عدم مهارت در نه گفتن
۴۶۵	۱۰. زودبازوری
۴۶۵	۱۱. ناتوانی در تصمیم‌گیری
۴۶۶	۱۲. سادگی
۴۶۶	۱۳. نیاز به راهنما
۴۶۶	۱۴. وابستگی روحی و احساسی
۴۶۶	۱۵. مهاجرت
۴۶۶	۱۶. از دست دادن شغل
۴۶۷	۱۷. اخراج از مدرسه
۴۶۷	۱۸. عدم احساس هویت
۴۶۷	۱۹. شکست عشقی
۴۶۸	۲۰. ترکی مذهب
۴۶۸	۲۱. شغل‌های کسل‌کننده
۴۶۹	۲۲. بیگانگی با آموزش
۴۶۹	۲۳. کسب قدرت
۴۶۹	۲۴. جستجوی معنای زندگی
۴۶۹	۲۵. بی‌علاقگی به درس
۴۶۹	۲۶. عدم آگاهی از شیوه‌های فریبکاری فرقه‌ها
۴۷۰	۲۷. ایده‌آل‌گرایی میان‌سالان
۴۷۰	۲۸. ثروت و کسب جایگاه اجتماعی
۴۷۰	۲۹. خروج از جریان اصلی حاکمیت
۴۷۰	عرفان و شبه‌عرفان

مقدمه

اهمیت معرفت و شناخت در زندگی انسان

امر شناخت و معرفت، هم نزد فلاسفه، عرفا و اندیشمندان جایگاه ویژه‌ای دارد و هر یک به تناسب دیدگاه و منظر و روش به این بحث، نظرات عمیق و گسترده‌ای در این باب داشته و دارند و هم نزد عامه مردم دارای ارزش و اعتبار، حداقل در حد زبان و گفتار است و به طوری که در محاورات روزمره خوش و ناخوش و این جمله را به خوبی بشنویم: انشاءالله فلان امام را با معرفت زیارت کنی؛ فلانی آدم با معرفت است!

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم خطاب به یکم از انصار که از او درباره اهمیت شرکت در تشییع جنازه یا حاضر شدن در مجلس علمای اهل کوفه پرسیده بود، فرمودند: حاضر شدن در مجلس مرد دانشمند از شرکت در تشییع هزار جنازه، دوازده هزار بیمار، برپا ایستادن برای عبادت در هزار شب، روزه داشتن هزار روز و صدقه دادن هزار درهم به فقرا و گزاردن هزار حج مستحبی و حضور در هزار جنگ در راه خدا جز جنگ واجب و دادن مال و جان در این راه بیشتر ارزش دارد. این‌ها کجا به پای حضور در مجلس عالم و کسب شناخت و معرفت می‌رسد؟ آیا نمی‌دانی که اطاعت و عبادت خدا نیز به وسیله علم است، و نیکی دنیا و آخرت با علم است و شر دنیا و آخرت با جهل و نادانی است؟! حضرت امیرالمومنین علی علیه السلام نیز در این باره به کمال فرموده‌اند: ای کمیل! هیچ حرکت و کاری نیست جز این‌که در آن به شناختی نیازمندی. ۴

امام صادق علیه السلام هم در این خصوص فرموده‌اند: روز قیامت، خون شهدا را با مرکب خامه دانشمندان در دو کفه ترازو می‌گذارند، سپس مرکب خامه دانشمندان بر خون شهدا فزونی می‌یابد. ۵. معرفت و شناخت و علم و آگاهی آنقدر مهم و حیاتی است که حتی قبل از

ایجاد هستی، وجود داشته است! علم، قبل از وجود و هستی بوده است ۶. معنی این سخن آن است که خداوند متعال اول علم به وجود آوردن هستی را داشته است سپس به خلق موجودات پرداخته است. بنابراین شناخت و معرفت و علم و آگاهی لازمه انجام هر کاری است ۷. و انسان به تبع آموزشی که از حضرت حق تعالی فرا گرفته لازم است که قبل از بیان هر گفتاری و انجام هر کاری، معرفت و شناخت درست و کامل پیدا نماید تا بتواند آن سخن یا آن کار را به درستی و تمامی به انجام برساند. پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم فرموده اند: «سلیمان پیامبر را بین این که: مال، ملک و دانش داشته باشد، مخیر کردند. حضرت سلیمان علیه السلام علم و دانش را انتخاب کرد. وقتی او دانش را برگزید، ملک و مال را نیز به او دادند!» ۸.

معنی شناخت

معنی شناخت در فرهنگ لغات مختلف چنین است: فرهنگ معین: شناسایی، دریافت، معرفت. لغتنامه دهخدا: عرفان، معرفت، «نماینه»، «عرفه»، علم، شناختن. بعضی، شناخت را به معنی آگاهی می دانند و عده ای نیز شناخت را به معنی اطلاع یافتن، پی بردن به حقیقت چیزی و درک درست و واقعی از امور می دانند. بعضی نیز شناخت را به معنای دانایی و فهم درست امور دانسته اند. به عبارت دیگر می توان گفت که: شناخت فرآیند تعامل و روابط دائم با جهان خارج از خویش، تحت تاثیر عوامل گوناگون قرار گرفته و رسانه های متعددی را درک می کند. این تاثرات در «مغز» بازتاب می یابد، بازتاب جهان خارج در مغز انسان «ذهن» او را شکل می دهد که باعث شناخت او می شود. براساس آنچه گفته شد می توان گفت که شناخت عبارت از: علم و آگاهی دقیق و درست از وضعیت امور و اشیاء است.

امکان شناخت

انسان برای گرایش یا دوری از چیزی، درباره آن چیز علم و آگاهی داشته باشد. اکنون این سؤال مطرح می شود که آیا امکان شناخت وجود دارد یا نه؟! سوفسطایی ها معتقدند که امکان شناخت وجود ندارد! در مقابل آن ها فلاسفه معتقدند که شناخت امکان دارد. فیلسوف کسی است که بر اساس عقل محض و استدلال و برهان به شناخت می پردازد و به همین جهت دلایل فلاسفه برای انسان حقیقت جو قابل قبول و منطقی است. اگر از نظر سفسطه گرایان که با

عقل و منطق و فطرت انسان جور در نمی آید، با کرامت و بزرگواری عبور کنیم فرقان آیه ۷۲. مشاهده می کنیم که امکان شناخت برای بشر وجود دارد. بزرگترین دلیل این امکان هم، تمدن فعلی بشر، ماحصل علوم تجربی، دیدگاه های منطقی و قوانین فیزیک، شیمی، طب، صنعتی و... می باشد.

اگر امکان شناخت وجود نداشت، هیچ قانونی شناخته نمی شد! سعدی درباره امکان شناخت گفته است: برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتری است معرفت کردگار شناخت و معرفت و علم و آگاهی، بهترین و لازمترین مقدمه برای اثبات یا انکار چیزی و اقبال یا ادبای به آن است. اندیشمندان و خردمندان، شناخت را مبنای: اندیشه، گفتار و کردار خویش قرار می دهند و برعکس افراد جاهل، سطحی نگر و گرفتار هوای نفس، ظن و گمان و هوای نفس را مبنای اندیشه، گفتار و اعمال خود قرار می دهند. به عبارت دیگر، پایه همه فعل و انفعالات، حرکات و سوخته های انسان دانا، شناخت دقیق اوست. خداوند متعال در آیه ۱۵۷. نساء تفاوت گفتار براساس علم و سوس بر مبنای گمان را این طور بیان فرموده اند: آن ها علم به آن ندارند و فقط از گمان پیروی می کنند... در آیه ۳۷. رعد هم فرموده اند: اگر از هوس های آن ها بعد از آن که علم و آگاهی برایتان پیروی می کند، هیچ کس در برابر خدا از تو حمایت نخواهد کرد...

در این آیات و آیات متعدد دیگر، علم در برابر گمان، حق و تصورات غلط آمده است. در واقعه سجده آدم بر فرشتگان، نکته مهمی که باعث شد فرشتگان به مقام آدم علیه السلام کرنش کنند و اقناع شوند که مقام آدم از آن ها برتر است علم و شناخت آدم بود این جریان در آیه ۳۳. بقره چنین آمده است: خداوند به فرشتگان فرمود: اگر راست می گوئید نام های این چیزها را برای من بگویید! فرشتگان گفتند: پاک خدایا! ما را دانشی نیست جز آنچه تو به ما آموخته ای. تویی دانای حکیم آن گاه خداوند فرمود: ای آدم! آن ها را از نام ها و حقیقت ها آگاهی ده. پس چون آدم فرشتگان را آگاه کرد، خداوند فرمود: آیا به شما نگفتم که من نهان آسمان ها و زمین را می دانم.

در آیه دوم سوره جمعه نیز خداوند سبحان هدف از ارسال پیامبر اسلام صلی الله علیه و اله و سلم را نجات مردم از گمراهی و پاک و پاکیزه سازی آن ها به وسیله کتاب و حکمت اعلام فرموده است. در آیه ۲ رعد هم انسان با معرفت و شناخت، بینا و نورانی و انسان گمراه و بی معرفت و فاقد شناخت، کوردل و تاریک معرفی شده اند: به مردم بگو: آیا کوردل و بینا با هم

برابرند؟ یا آیا تاریکی و روشنایی مساوی‌اند؟ در آیات متعدد دیگر قرآن مجید هم این معنی آورده شده است: علق ۱۵، زمر ۹، انعام ۵، فاطر ۱۹، رعد ۱۹، احزاب ۳۴، بقره ۲۶۹، رعد ۱۶. معرفت و شناخت آن‌قدر مهم است که پیامبر اسلام صلی الله علیه و اله و سلم آن را حیات اسلام و ستون ایمان نامیده است و نیز فرموده‌اند: نیکی دنیا و آخرت با دانش همراه است و بدی دنیا و آخرت با جهالت همراه است ۹. ۱ منتخب میزان‌الحکمه ص ۳۶۲. ۳. الحیات ج ۱. ص ۶۳. ۴. تح فوالعقول ص ۱۱۹. ۵. بحارالانوار ج ۲. ص ۱۴. ۶. برنامه معرفت شبکه ۴. سیما ۲۲ / ۱۰. ۷. ۹۱. علم‌الانسان مالم يعلم خداوند به انسان آنچه را نمی‌دانست آموخت علق ۵. ۸. نهج مصاححه ح ۱۵۳۸. ۹. نهج‌الفصاححه احادیث ۹۵۱

این اثر فکری علمی است بر عرفان‌های کاذب در جهان، لازم به ذکر است برخی از مطالب کتاب مقالاتی از خود نویسنده است که از سایت‌های مختلف اینترنتی گردآوری شده است. امید است این اثر مورد پسند پژوهشگران و مومنین راستین قرار گیرد.

بهار ۱۳۹۴ خورشیدی

دکتر فاروق صفی‌زاده